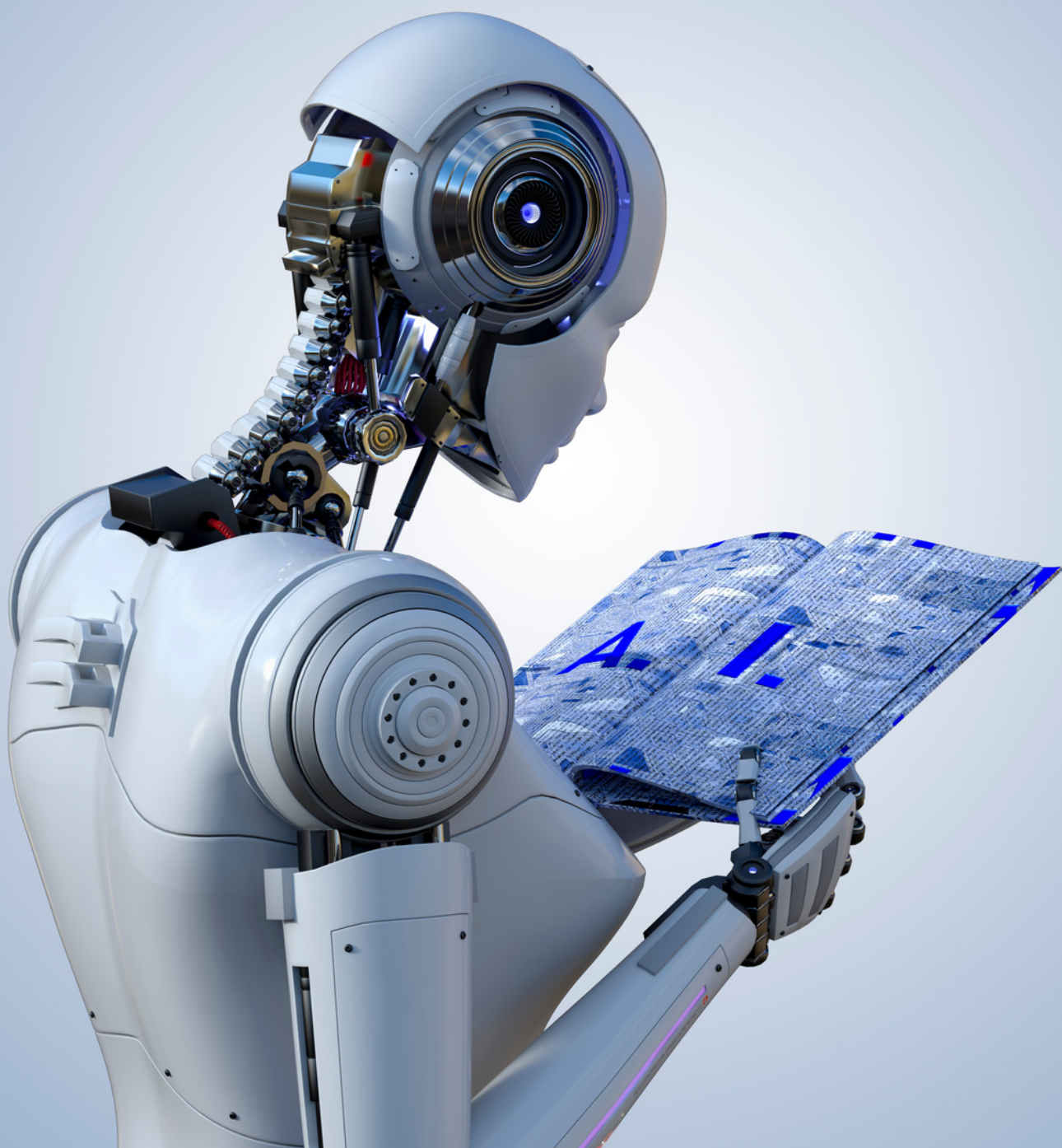

שוק ללא שוק:

בינה מלאכותית, אוטומציה ומהפכת הביקוש

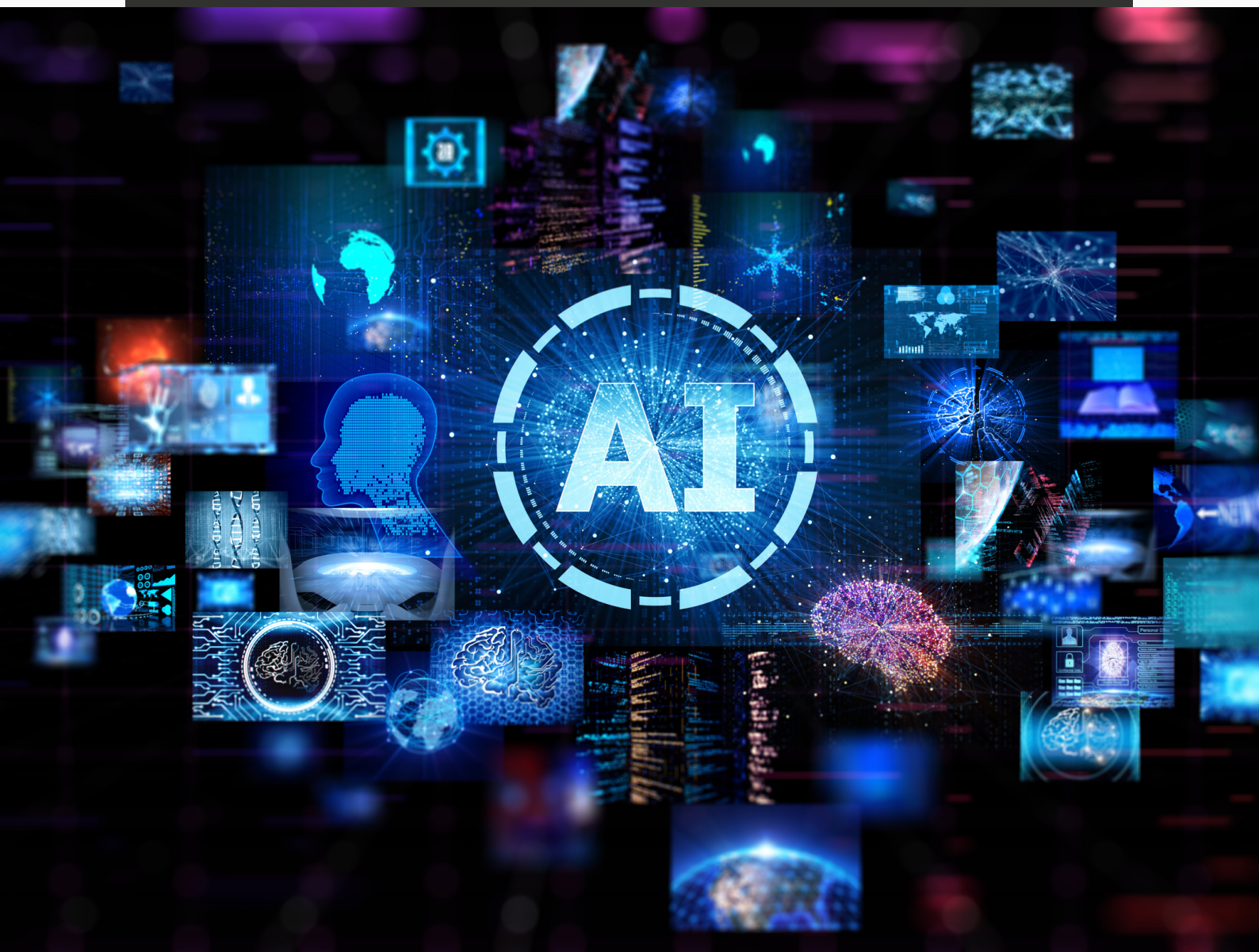
ד"ר בלה ברדה ברקת

מאז המאה ה־18, הכלכלה המודרנית התבססה על סיפור פשוט אך עוצמתי של אנשים עובדים, מרוויחים כסף, צורכים, ואילו השוק, והשוק מגיב.

ההיצע והביקוש נולדו מתוך פעולות אנושיות כמו השקעה, ייצור, צריכה, הלוואה וכו'.

כשאדם קנה לחם, נוצר צורך בעוד קמח.
כשהוקם מפעל לייצור נעליים, נולד צורך בפועלים.
זו הייתה מערכת פתוחה אך הגיונית, שבה התמריץ והתגובה נבעו מאינטראקציה של בני אדם.

אבל המאה ה-21 מתכוננת לשבור את הסיפור הזה. לא מתוך משבר, אלא מתוך קפיצה טכנולוגית מהירה מכפי שהמערכת עצמה מסוגלת להכיל. במרכז המהפכה ניצבת כמובן הבינה המלאכותית.

מערכות AI מתחילות לבצע יותר ויותר מהתפקודים שהוגדרו עד כה "אנושיים" כמו תכנון, ייצור, עיצוב, וניהול. לא רק רובוטים בפסי ייצור, אלא קוד שמנהל השקעות, מחליף אנשי שיווק, מייצר תמונות, מנסח מסמכים, מנתח אסטרטגיות, וכאשר המוח נעשה אוטומטי, גם השוק משתנה.

כי מהו שוק ללא עובדים? או שוק שבו חברות שלמות פועלות כמעט ללא מגע אנושי? מה המשמעות של "צריכה" כשמערכות AI יודעות מה נרצה לפני שנבין זאת בעצמנו?

במילים אחרות, כשהתודעה הופכת לאוטומציה, הביקוש כבר לא מבטא רצון, אלא תחזית.

ובזמן שהשוק מתפקד כמדמה־התנהגות, עולה שאלה עמוקה יותר.

אם חלק גדול מההחלטות, של משקיעים, צרכנים, יצרנים, מתקבל על ידי מכונות לומדות, האם מדובר בכלל ב"שוק" במובנו הקלאסי?

האם יש עדיין "יד נעלמה", או שמא היד החדשה שייכת למודל מתמטי שנבנה בידי תאגיד?

מעבר לשאלות הפילוסופיות, ההשלכות המאקרו־כלכליות עצומות.

שוק העבודה משתנה מבפנים ופוערים בין מי ששולט בטכנולוגיה לבין מי שהופך לבלתי נחוץ, הולכים ומתחדדים. שוק ההון מתנתק מהכלכלה הריאלית ואלגוריתמים מייצרים רווחים על בסיס מיקרו־תנודות, לא על בסיס ייצור.

הצריכה נעשית חסרת תיווך אנושי, אוטומציה בונה שווקים חדשים, שבהם הלקוח אינו תמיד אדם.

ובין כל אלה, מתחדדת השאלה הגדולה של העידן הנוכחי.

מה תפקידו של אדם בכלכלה שמנוהלת על ידי תודעה מלאכותית?

איך נמדוד ערך? לפי תוצר? לפי חדשנות? לפי תשומת לב?

המערכת הכלכלית של העתיד לא תתמוטט אבל היא בהחלט תשתנה, לא על בסיס כללים ישנים, אלא בזכות המצאה מחדש של מושגי העבודה, ההון והצריכה, והכל כדי להתאים למציאות שבה בני אדם כבר לא מחוללים את כל הביקוש, ולא נדרשים לכל ההיצע.

מהפכת הבינה אינה רק מהפכת פרודוקטיביות, היא בעצם מהפכת משמעות, היא שואלת מהו שוק, כשהשחקנים בו כבר לא בני אדם בלבד, ומהי כלכלה, כשהקוד כותב את הסיפור במקומו.

Dr. Bella Barda Bareket

DR. BELLA BARDA BAREKET, ADV.

www.GlobalTrends.Solutions